

دانشگاه کاشان

دانشکده‌ی منابع طبیعی و علوم زمین

گروه مرتع و آبخیزداری

پایان‌نامه

جهت اخذ درجه‌ی کارشناسی ارشد در رشته‌ی علوم و مهندسی آبخیزداری

عنوان:

شبیه‌سازی کمی و کیفی آب زیرزمینی دشت کاشان با استفاده از شبکه‌ی عصبی مصنوعی

اساتید راهنما:

دکتر هدی قاسمیه

دکتر سیدجواد ساداتی‌نژاد

استاد مشاور:

دکتر محمود اکبری

دکتر عباسعلی ولی

به وسیله‌ی:

محمد میرزاوند

۱۳۹۱ شهریور

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ:
شماره:
پوست:

مدیریت تحصیلات تكمیلی دانشگاه

صور تجلیسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

شماره دانشجویی: ۸۹۱۳۶۰۰۰۲

نام و نام خانوادگی دانشجو: محمد میرزاوند

دانشکده: منابع طبیعی و علوم زمین

رشته: مهندسی منابع طبیعی - آبخیزداری

عنوان پایان نامه: شبیه سازی کمی و کیفی آب زیرزمینی دشت کاشان با استفاده از شبکه عصبی مصنوعی

تاریخ دفاع: ۹۱/۶/۲۳

تعداد واحد پایان نامه: ۶ واحد

این پایان نامه به مدیریت تحصیلات تكمیلی به منظور بخشی از فعالیت های لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد ارائه می گردد. دفاع از پایان نامه در تاریخ ۹۱/۶/۲۳ مورد تأیید و ارزیابی هیأت داوران قرار گرفت و با نمره ۱۹/۹۸ و درجه عالی به تصویب رسید.

اعضاء هیات داوران

عنوان	نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	امضاء
استاد راهنمای اول	دکتر هدی قاسمیه	استادیار	
استاد راهنمای دوم	دکتر سید جواد ساداتی نژاد	دانشیار	
استاد مشاور اول	دکتر محمود اکبری	استادیار	
استاد مشاور دوم	دکتر عباسعلی ولی	استادیار	
متخصص و صاحب نظر از داخل دانشگاه	دکتر رضا قضاوی	استادیار	
متخصص و صاحب نظر از خارج دانشگاه	دکتر امیر رضا کشتکار	استادیار	
نماينده تحصيلات تكميلی	دکتر على نجفي ايويکي	استادیار	

آدرس: آزاد آران ویسلی - خیابان ۷۷
کد پستی: ۸۷۲۹۶-۸۵۲۷۶
تلفن: ۰۳۶۲۲۷۳۴۱-۳-۴-۵
دورگاه: ۰۳۶۲۲۷۳۴۰۲

<http://WWW.kashanu.ac.ir>

قات، شیر زمین رامی دو شد و چاه عمیق، خون زمین رامی مکد
پس بیا سد بیا بازگشت به معنی واقعی توسعه، در چشم آیندگان امان قاتل زمین نباشیم

تَعْدِيمِ بَهْ

آنان که ناتوان شند تا به تو ای برسم ...

موهایشان پسید شد تار و سفید شوم ...

و حاشیانه سوختند تا کرمه خش وجود رو و سکر راهم باشند ...

پدرم

مادرم

استادانم

تقدیر و تشکر

سپاس خداوندی را که سخنوران از ستودن او عاجزند و حساب‌گران از شمارش نعمت‌های او ناتوان و تلاش‌گران از ادای حق او درمانده‌اند.

مراتب تشکر و قدردانی خود را از اساتید بزرگوارم سرکار خانم دکتر هدی قاسمیه و جناب آقای دکتر سید جواد ساداتی نژاد ابراز می‌نمایم، اساتید راهنمای گرامی و دلسوز و معلمان علم و اخلاق که شاید بیان آنچه می‌دانم از آنهاست، صحیح نباشد. ولی قطعاً آنچه می‌دانم، کمتر از چیزی است که به من آموخته‌اند.

همچنین از مشاوره‌ی علمی جناب آقای دکتر محمود اکبری و جناب آقای دکتر عباسعلی ولی که نکات کلیدی ایشان راه‌گشای مسائل این پایان‌نامه بود، کمال امتنان را دارم. از اساتید محترم هیأت داوران، جناب آقای دکتر امیررضا کشتکار و جناب آقای دکتر رضا قضاوی به خاطر توصیه‌های دقیق و موشکافانه کمال تشکر را دارم.

همچنین لازم از جناب آقای دکتر علی نجفی ایوکی که به عنوان ناظر تحصیلات تكمیلی دانشگاه در جلسه‌ی دفاعیه این پایان‌نامه شرکت نمودند، تشکر و قدردانی نمایم.

همچنین از جناب آقای دکتر خلیل شفیعی و جناب آقای دکتر حمید قربانی عضو هیأت علمی گروه آمار و کاربردهای دانشگاه کاشان که نهایت همکاری را در انجام این پایان‌نامه داشتند، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

از جناب آقای مهندس دوری، مهندس سیدی‌پور و مهندس طاهری که نهایت همکاری را با این حقیر در اداره‌ی امور آب منطقه‌ای استان اصفهان داشتند، تشکر می‌نمایم. همچنین از جناب آقای پروفسور Klaus Seeland عضو هیأت علمی دانشگاه زوریخ به خاطر راهنمایی‌های ارزنده که در بازدید از چاه‌ها و قنات‌های کاشان داشتند، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

از دوست صمیمی خودم، جناب آقای مهندس توکلی فرد که در تدوین پایان‌نامه کمال همکاری را با اینجانب داشتند، نهایت سپاس و تشکر را دارم.

در نهایت برخود لازم از کلیه‌ی عزیزان و سرورانی که به هر نحوی در به ثمر رسیدن این پایان‌نامه نقش داشته‌اند، تشکر و قدردانی نمایم.

در پایان از خانواده‌ی عزیزم به ویژه پدر و مادرم که همواره مشوق و تکیه‌گاهم بوده‌اند و دعای خیرشان بدرقه‌ی راهم بوده است، نهایت سپاس را دارم و از خداوند منان، طلب عمر با عزت و سلامتی برای این عزیزان دارم.

چکیده

در سال‌های اخیر، سطح ایستادی آبخوان کاشان به دلیل خشکسالی‌های اخیر و برداشت بیش از حد مجاز آب زیرزمینی، در حال کاهش است. مجاورت آبخوان با جبهه‌ی آب شور دریاچه‌ی نمک نیز، باعث ایجاد شبیه‌سازی کمی و کیفی آب زیرزمینی دشت کاشان با استفاده پژوهش با توجه به وضعیت موجود، شبیه‌سازی کمی آبخوان، از مدل‌های شبکه‌ی از شبکه‌ی عصبی مصنوعی انجام شد. به منظور شبیه‌سازی کمی آبخوان، از مدل‌های شبکه‌ی عصبی MLP و RBF و مدل رگرسیونی استفاده شد. البته، ابتدا با توجه به تعداد زیاد چاهه‌ای مورد مطالعه، نمونه‌ها با استفاده از تحلیل خوش‌های در ۵ خوش‌هار قرار گرفتند و در هر خوش، ۴۸ معماری در مدل‌های شبکه‌ی عصبی MLP و RBF مورد بررسی قرار گرفتند. در نهایت نتایج نشان داد که در همه‌ی خوش‌های مورد بررسی، شبکه‌ی عصبی MLP نسبت به شبکه‌ی عصبی RBF و مدل رگرسیونی در پیش‌بینی عمق آب در ۳۸ ماه آینده کارایی بهتری داشته است. به طوری که ضریب تبیین اصلاح شده در خوش‌های ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ به ترتیب برای مدل‌های انتخابی برابر $0/86$ ، $0/88$ ، $0/93$ ، $0/55$ و $0/79$ به دست آمد و از میان الگوریتم‌های مورد استفاده، الگوریتم دلتا-بار-دلتا و لونبرگ-مارکارت نسبت به الگوریتم‌های دیگر مناسب‌تر بوده است. همچنین از میان توابع مورد استفاده، تابع تانژانت هایپربولیک مناسب‌تر بود. با توجه به نتایج به دست آمده از آنالیز کیفی آب منطقه نیز، آنیون کلر به عنوان شاخص شوری در نظر گرفته شد. نتایج حاصل از شبیه‌سازی کیفی آب زیرزمینی نشان داد که مدل شبکه‌ی عصبی MLP نسبت به دو مدل دیگر دارای نتیجه‌ی بهتری در پیش‌بینی غلظت کلر در ۱۱ سال آینده داشته است. به طوری که ضریب تبیین اصلاح شده‌ی حاصله برابر $0/97$ بود. همچنین تابع فعال کننده تانژانت هایپربولیک خطی و الگوریتم مومنتوم، نتایج بهتری را نسبت به توابع و الگوریتم‌های دیگر نشان دادند. بنابراین در شبیه‌سازی کمی و کیفی آب زیرزمینی، مدل شبکه‌ی عصبی MLP کارایی بهتری نسبت به مدل شبکه‌ی عصبی RBF و مدل رگرسیونی داشته است.

کلمات کلیدی: شبیه‌سازی کمی و کیفی، آب زیرزمینی، آبخوان کاشان، مدل MLP، مدل RBF، مدل رگرسیونی

فهرست مطالب

عنوان	
صفحة	
۲	- فصل اول
۲	۱- مقدمه و کلیات
۲	۱-۱- وضعیت منابع آب در جهان
۵	۱-۲- وضعیت منابع آب در ایران
۸	۳- شبیه‌سازی
۸	۴- مدل‌سازی
۸	۵- مدل
۹	۶- شبکه‌های عصبی مصنوعی
۱۰	۷- انواع مدل‌های مورد استفاده در این پژوهش
۱۰	۸- مدل‌های شبکه‌ی عصبی مصنوعی
۱۰	۹- مدل‌های رگرسیونی
۱۰	۱۰- مدل‌های سری زمانی
۱۱	۱۱- اهداف مطرح شده در پژوهش
۱۱	۱۲- فرضیات مطرح شده در پژوهش
۱۳	- فصل دوم
۱۳	۱- شبیه‌سازی با استفاده از شبکه‌ی عصبی مصنوعی
۱۳	۱-۱- مقدمه
۱۴	۲-۱- پیشینه‌ی تحقیق در خارج کشور
۱۷	۳-۱- پیشینه‌ی تحقیق در داخل کشور
۲۱	۲-۲- پیش‌بینی با استفاده از مدل‌های سری زمانی
۲۱	۱-۲- مقدمه
۲۱	۲-۲- پیشینه‌ی تحقیق
۲۱	- فصل سوم
۲۱	۱- مواد
۲۵	۱-۱- موقعیت جغرافیایی محدوده‌ی حوزه‌ی آبریز کاشان
۲۵	۲-۱- ویژگی‌های هواشناسی منطقه
۲۶	۱-۲- مشخصات ایستگاه‌های موجود در منطقه
۲۶	۱-۱-۲-۱-۳- ایستگاه‌های هواشناسی
۲۶	۲-۱-۲-۱-۳- ایستگاه‌های هیدرومتری
۲۷	۲-۲-۱-۳- پارامترهای هواشناسی
۳۰	۳-۱-۳- ویژگی‌های زمین‌شناسی منطقه
۳۰	۱-۳-۱-۳- منطقه‌ی کوهستانی

۳۲	- منطقه‌ی دشت ۲-۳-۱-۳
۳۳	- ویژگی‌های تکتونیکی ۳-۳-۱-۳
۳۴	- ویژگی‌های خاک‌شناسی ۴-۱-۳
۳۵	- منابع آب در منطقه‌ی مورد مطالعه ۵-۱-۳
۳۵	- آب‌های زیرزمینی ۱-۵-۱-۳
۳۵	- خصوصیات لایه‌ی آبدار زیرزمینی ۱-۱-۵-۱-۳
۳۶	- نوع آبخوان ۲-۱-۵-۱-۳
۳۶	- حدود سفره‌ی آب زیرزمینی ۳-۱-۵-۱-۳
۳۷	- پیزومترهای دشت کاشان ۴-۱-۵-۱-۳
۳۹	- وضعیت عمق سطح آب زیرزمینی ۵-۱-۵-۱-۳
۴۳	- ضخامت لایه‌ی آبدار ۶-۱-۵-۱-۳
۴۴	- حجم مخزن آب زیرزمینی ۷-۱-۵-۱-۳
۴۵	- آب‌های سطحی ۲-۵-۱-۳
۴۶	- رودخانه‌ی قهرود ۱-۲-۵-۱-۳
۴۷	- رودخانه‌ی بن‌رود ۲-۲-۵-۱-۳
۴۸	- چاه‌ها ۶-۱-۳
۵۰	- چشمه‌ها ۷-۱-۳
۵۱	- روش‌های مورد استفاده ۲-۳
۵۱	- جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز ۱-۲-۳
۵۱	- آماده کردن داده‌ها برای شبیه‌سازی وضعیت کمی آبخوان ۲-۲-۳
۵۱	- تعیین داده‌های پرت با استفاده از نرم‌افزار SPSS ۱-۲-۲-۳
۵۲	- نرمال کردن داده‌ها ۲-۲-۲-۳
۵۲	- پیش‌بینی داده‌های مورد نیاز با استفاده از مدل‌های سری زمانی در نرم‌افزار R ۳-۲-۲-۳
۵۳	- ساختار کلی مدل AR ۱-۳-۲-۳
۵۴	- ساختار کلی مدل MA ۲-۳-۲-۳
۵۴	- ساختار کلی مدل ARMA ۳-۳-۲-۳
۵۵	- ساختار کلی مدل ARIMA ۴-۳-۲-۳
۵۵	- خوشه‌بندی چاه‌های پیزومتری مورد بررسی ۴-۲-۳
۵۷	- شبیه‌سازی کمی آبخوان کاشان با استفاده از شبکه‌های عصبی مصنوعی ۵-۲-۳
۵۸	- شبکه‌های عصبی مصنوعی ۱-۵-۲-۳
۵۸	- نرون ۱-۱-۵-۲-۳
۵۹	- لایه ۲-۱-۵-۲-۳
۶۰	- تابع محرک ۳-۱-۵-۲-۳
۶۰	- انواع شبیه‌سازی در شبکه‌های عصبی مصنوعی ۴-۱-۵-۲-۳

٦١	- حالت‌های آموزشی
٦٢	- الگوریتم آموزش
٦٥	- انواع شبکه‌های عصبی مصنوعی
٦٨	- بررسی کیفی آب زیرزمینی
٦٩	- بررسی کیفیت آب زیرزمینی توسط نرم افزار Aq.Qa و AquaChem
٧٠	- تعیین تیپ و رخساره‌ی آب
٧٠	- نمودار پایپر
٧٢	- نمودار دوره
٧٢	- نمودار استیف
٧٣	- شبیه‌سازی کیفی آب زیرزمینی با استفاده از شبکه‌ی عصبی مصنوعی
٧٣	- بررسی جهت جریان آب زیرزمینی با استفاده از نرم‌افزارهای Surfer و ENVI و Arc GIS
٧٣	- بررسی وضعیت آبخوان با استفاده از مطالعات ژئوالکتریک
٧٤	- تهیه‌ی نقشه‌ی موقعیت سوندازهای الکتریکی
٧٤	- تهیه‌ی نقشه‌های هم مقاومت مخصوص ظاهری
٧٥	- تعیین مرز آب شور با استفاده از مطالعات ژئوالکتریک
٧٧	- نتایج
٧٧	- مقدمه
٧٧	- نتایج جمع‌آوری داده‌های مورد استفاده در این پژوهش
٧٧	- نتایج حاصل از پیش‌بینی با استفاده از مدل‌های سری زمانی
٨١	- نتایج تطبیق مقدار دبی تخلیه‌ای از آبخوان با دبی تخلیه‌ای از آبخوان قم
٨٢	- نتایج خوشبندی چاهه‌ای مورد بررسی براساس تغییرات ماهیانه‌ی عمق آب به منظور مدل‌سازی کمی آبخوان
٨٣	- خوشبندی اول
٨٣	- نتایج مدل‌سازی براساس مدل رگرسیون چند متغیره در خوشبندی اول
٨٦	- نتایج مدل‌سازی براساس مدل شبکه‌ی عصبی MLP در خوشبندی اول
٨٨	- نتایج مدل‌سازی براساس مدل شبکه‌ی عصبی RBF در خوشبندی اول
٩٠	- خوشبندی دوم
٩٠	- نتایج مدل‌سازی براساس مدل رگرسیون چند متغیره در خوشبندی دوم
٩٣	- نتایج مدل‌سازی براساس مدل شبکه‌ی عصبی MLP در خوشبندی دوم
٩٥	- نتایج مدل‌سازی براساس مدل شبکه‌ی عصبی RBF در خوشبندی دوم
٩٧	- خوشبندی سوم
٩٧	- نتایج مدل‌سازی براساس مدل رگرسیون چند متغیره در خوشبندی سوم
١٠٠	- نتایج مدل‌سازی براساس مدل شبکه‌ی عصبی MLP در خوشبندی سوم
١٠٢	- نتایج مدل‌سازی براساس مدل شبکه‌ی عصبی RBF در خوشبندی سوم

۱۰۴	۴-۵-۴- خوشه‌ی چهارم
۱۰۴	۱-۴-۵-۴- نتایج مدل سازی براساس مدل رگرسیون چندمتغیره در خوشه‌ی چهارم
۱۰۸	۲-۴-۵-۴- نتایج مدل سازی براساس مدل شبکه‌ی عصبی MLP در خوشه‌ی چهارم
۱۱۰	۳-۴-۵-۴- نتایج مدل سازی براساس مدل شبکه‌ی عصبی RBF در خوشه‌ی چهارم
۱۱۲	۵-۵-۴- خوشه‌ی پنجم
۱۱۲	۱-۵-۵-۴- نتایج مدل سازی براساس مدل رگرسیون چند متغیره در خوشه‌ی پنجم
۱۱۵	۲-۵-۵-۴- نتایج مدل سازی براساس مدل شبکه‌ی عصبی MLP در خوشه‌ی پنجم
۱۱۷	۳-۵-۵-۴- نتایج مدل سازی براساس مدل شبکه‌ی عصبی RBF در خوشه‌ی پنجم
۱۱۹	۶-۴- نتایج حاصل از آنالیز کیفی آب با استفاده از نرم‌افزارهای Aq.Qa و Aquachem
۱۲۱	۴- ۱- نتایج تیپ آب
۱۲۱	۲-۶-۴- نتایج خطر منیزیم و شوری آب از نظر کشاورزی
۱۲۲	۳-۶-۴- نتایج سختی آب
۱۲۲	۴-۶-۴- نتایج کل مواد جامد حل شده‌ی آب
۱۲۲	۷-۴- نتایج بررسی کیفیت آب
۱۲۲	۱-۷-۴- نتایج بررسی کیفیت آب از نظر شرب با استفاده از نمودار شولر
۱۲۴	۲-۷-۴- نتایج بررسی کیفیت آب از نظر کشاورزی با استفاده از نمودار ویل کاکس
۱۲۵	۴-۸-۴- نتایج تعیین تیپ و رخساره‌ی آب با استفاده از نمودارهای پایپر، دورو و استیف
۱۴۲	۹-۴- نتایج حاصل از مدل سازی کیفی آبخوان
۱۴۴	۱-۹-۴- مقدمه
۱۴۵	۲-۹-۴- نتایج مدل سازی کیفی آبخوان با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره
۱۴۷	۳-۹-۴- نتایج مدل سازی کیفی آبخوان با استفاده از شبکه‌ی عصبی مصنوعی MLP
۱۴۹	۴-۹-۴- نتایج مدل سازی کیفی آبخوان با استفاده از مدل شبکه‌ی عصبی مصنوعی RBF
۱۵۱	۴- ۱۰- نتایج بررسی تغییر جهت جریان آب زیرزمینی در آبخوان کاشان
۱۵۴	۴- ۱۱- نتایج بررسی وضعیت کمی و کیفی آبخوان کاشان با استفاده از روش ژئوالکتریک
۱۵۴	۱-۱۱-۴- نتایج بررسی نقشه‌ی هم مقاومت مخصوص ظاهری برای خط جریان ۳۰۰ متر
۱۵۵	۲-۱۱-۴- نتایج بررسی نقشه‌ی هم مقاومت مخصوص ظاهری برای خط جریان ۴۰۰ متر
۱۵۵	۳-۱۱-۴- نتایج بررسی نقشه‌ی هم مقاومت مخصوص ظاهری برای خط جریان ۶۰۰ متر
۱۵۶	۴-۱۱-۴- نتایج بررسی نقشه‌ی هم مقاومت مخصوص ظاهری برای خط جریان ۸۰۰ متر
۱۵۷	۵-۱۱-۴- نتایج بررسی نقشه‌ی هم مقاومت مخصوص ظاهری برای خط جریان ۱۰۰۰ متر
۱۵۸	۶-۱۱-۴- نتایج بررسی شبه مقطع‌های حاصل از ژئوالکتریک
۱۵۸	۱-۶-۱۱-۴- نتایج بررسی شبه مقطع پروفیل شماره‌ی ۳۶ (شبه مقطع طولی)
۱۵۹	۲-۶-۱۱-۴- نتایج بررسی شبه مقطع پروفیل شماره‌ی ۱ (شبه مقطع عرضی)
۱۵۹	۳-۶-۱۱-۴- نتایج بررسی شبه مقطع پروفیل شماره‌ی ۱۰ (شبه مقطع عرضی)
۱۶۰	۴-۶-۱۱-۴- نتایج بررسی شبه مقطع عرضی

۱۶۱	۴-۱-۱-۵-نتایج بررسی شبه مقطع پروفیل شماره‌ی ۳۰ (شبه مقطع عرضی)
۱۶۱	۴-۱-۷-نتایج بررسی مرز آب شور با استفاده از مطالعات ژئالکتریک
۱۶۴	۵-فصل پنجم
۱۶۴	۵-۱-مقدمه
۱۶۴	۵-۲-بررسی نتایج حاصل از تعیین مدل بهینه‌ی سری زمانی در پیش‌بینی دبی چشمیه سلیمانیه
۱۶۵	۵-۳-بررسی نتایج به دست آمده از شبیه‌سازی کمی آبخوان کاشان
۱۶۵	۵-۳-۱- مقایسه‌ی نتایج به دست آمده از شبیه‌سازی کمی آبخوان کاشان در خوش‌هی اول
۱۶۶	۵-۳-۲- مقایسه‌ی نتایج به دست آمده از شبیه‌سازی کمی آبخوان کاشان در خوش‌هی دوم
۱۶۸	۵-۳-۳- مقایسه‌ی نتایج به دست آمده از شبیه‌سازی کمی آبخوان کاشان در خوش‌هی سوم
۱۶۹	۵-۳-۴- مقایسه‌ی نتایج به دست آمده از شبیه‌سازی کمی آبخوان کاشان در خوش‌هی چهارم
۱۷۰	۵-۳-۵- مقایسه‌ی نتایج به دست آمده از شبیه‌سازی کمی آبخوان کاشان در خوش‌هی پنجم
۱۷۲	۵-۴-بررسی نتایج به دست آمده از آنالیز کیفی آبخوان کاشان
۱۷۳	۵-۵-بررسی نتایج به دست آمده از شبیه‌سازی کیفی آبخوان کاشان
۱۷۳	۵-۵-۱- مقایسه‌ی نتایج انواع مدل‌های به کار رفته در شبیه‌سازی غلظت کلر
۱۷۴	۵-۶-بررسی نتایج نقشه‌های جهت جریان آب زیرزمینی
۱۷۵	۵-۷-بررسی نتایج به دست آمده از وضعیت آبخوان کاشان با استفاده از مطالعه‌ی ژئالکتریک
۱۷۷	۸-پیشنهادها
۱۷۷	۸-۱-پیشنهادهای علمی - پژوهشی
۱۷۸	۸-۲-پیشنهادهای مدیریتی - اجرایی
۱۸۰	۸-۹-منابع و مأخذ

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحه
جدول ۱-۳-۱- مشخصات ایستگاه‌های هواشناسی منطقه‌ی مورد مطالعه	۲۷
جدول ۱-۳-۲- مشخصات ایستگاه‌های هیدرومتری منطقه‌ی مورد مطالعه	۲۷
جدول ۳-۳- انواع اقلیم از نظر آب و هوا در روش دومارتن	۲۹
جدول ۴-۳- مشخصات پیزومترهای دشت کاشان در اسفندماه ۱۳۸۹	۳۸
جدول ۵-۵- بیلان عمومی آب در محدوده‌ی مطالعاتی کاشان	۴۵
جدول ۶-۳- پارامترهای آماری داده‌های آبدھی سالانه‌ی رودخانه‌ی قهرود در ایستگاه گبرآباد طی دوره‌ی آماری ۱۳۶۹-۸۹	۴۷
جدول ۷-۳- پارامترهای آماری داده‌های آبدھی سالانه‌ی رودخانه‌ی بن‌رود در ایستگاه بن‌رود طی دوره‌ی آماری ۱۳۶۹-۸۹	۴۸
جدول ۸-۳- تعداد چاه‌ها به همراه تخلیه‌ی سالیانه‌ی آن‌ها در آماربرداری‌های مختلف ادامه‌ی جدول ۸-۳- تعداد چاه‌ها به همراه تخلیه‌ی سالیانه‌ی آن‌ها در آماربرداری‌های مختلف	۴۹
جدول ۹-۳- طبقه‌بندی آب از نظر کشاورزی	۵۰
جدول ۱۰-۳- استانداردهای مقاومت لایه‌های مختلف زمین در مطالعات ژئوکتریک	۷۵
جدول ۱-۴- دبی چشممه‌ی سلیمانی طی دوره‌ی آماری ۱۱ ساله (۶۹-۸۰)	۷۸
جدول ۲-۴- مقادیر ضرایب AIC، پارامترهای مدل و مدل‌های مختلف مورد بررسی برای انتخاب مدل نهایی	۷۹
جدول ۳-۴- دبی پیش‌بینی شده با استفاده از مدل SARIMA(1,1,1)(1,1,0)[12] برای سال‌های ۱۳۸۱-۸۹	۸۰
جدول ۴-۴- مقادیر و درصد تخلیه‌ی ماهیانه از آبخوان قم در بازه‌ی زمانی طولانی‌مدت	۸۱
جدول ۴-۵- مقادیر دبی تخلیه شده از آبخوان کاشان در ماههای مختلف در دوره‌ی آماری ۱۳۶۹-۸۹	۸۲
جدول ۴-۶- مشخصات متغیرهای مورد استفاده در مدل‌سازی با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره در خوش‌هی اول	۸۳
جدول ۷-۴- نتایج آنالیز رگرسیونی در خوش‌هی اول	۸۴
جدول ۸-۴- نتایج به دست آمده از انواع ضرایب در سه مدل رگرسیونی برای خوش‌هی اول	۸۵
جدول ۹-۴- ضرایب رگرسیونی در سه مدل رگرسیونی به دست آمده برای خوش‌هی اول	۸۵
جدول ۱۰-۴- نتایج مدل‌سازی با استفاده از روش رگرسیونی در خوش‌هی اول	۸۵
جدول ۱۱-۴- نتایج به دست آمده از مدل‌سازی با شبکه‌ی عصبی MLP در خوش‌هی اول	۸۷
جدول ۱۲-۴- نتایج به دست آمده از مدل‌سازی با شبکه‌ی عصبی RBF در خوش‌هی اول	۸۹
جدول ۱۳-۴- مشخصات متغیرهای مورد استفاده در مدل‌سازی با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره در خوش‌هی دوم	۹۱

۹۲	جدول ۴-۱۴- نتایج آنالیز رگرسیونی در خوشی دوم
۹۲	جدول ۴-۱۵- نتایج به دست آمده از انواع ضرایب در دو مدل رگرسیونی در خوشی دوم
۹۲	جدول ۴-۱۶- ضرایب رگرسیونی در دو مدل شبکه‌ی عصبی MLP در خوشی دوم
۹۳	جدول ۴-۱۷- نتایج مدل‌سازی با استفاده از روش رگرسیونی در خوشی دوم
۹۴	جدول ۴-۱۸- نتایج به دست آمده از مدل‌سازی شبکه‌ی عصبی RBF در خوشی دوم
۹۶	جدول ۴-۱۹- نتایج به دست آمده از مدل‌سازی شبکه‌ی عصبی RBF در خوشی دوم
	جدول ۴-۲۰- مشخصات متغیرهای مورد استفاده در مدل‌سازی با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره در خوشی سوم
۹۸	
۹۹	جدول ۴-۲۱- نتایج آنالیز رگرسیونی در خوشی سوم
۹۹	جدول ۴-۲۲- نتایج به دست آمده از انواع ضرایب در دو مدل رگرسیونی در خوشی سوم
۹۹	جدول ۴-۲۳- ضرایب رگرسیونی در دو مدل رگرسیونی در خوشی سوم
۱۰۰	جدول ۴-۲۴- نتایج مدل‌سازی با استفاده از روش رگرسیونی در خوشی سوم
۱۰۱	جدول ۴-۲۵- نتایج به دست آمده از مدل‌سازی شبکه‌ی عصبی MLP در خوشی سوم
۱۰۳	جدول ۴-۲۶- نتایج به دست آمده از مدل‌سازی شبکه‌ی عصبی RBF در خوشی سوم
۱۰۵	جدول ۴-۲۷- مشخصات متغیرهای مورد استفاده در مدل‌سازی با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره در خوشی چهارم
۱۰۶	جدول ۴-۲۸- نتایج آنالیز رگرسیونی در خوشی چهارم
۱۰۶	جدول ۴-۲۹- نتایج به دست آمده از انواع ضرایب در پنج مدل رگرسیونی در خوشی چهارم
۱۰۷	جدول ۴-۳۰- ضرایب رگرسیونی در پنج مدل رگرسیونی در خوشی چهارم
۱۰۷	جدول ۴-۳۱- نتایج مدل‌سازی با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره در خوشی چهارم
۱۰۹	جدول ۴-۳۲- نتایج به دست آمده از مدل‌سازی شبکه‌ی عصبی MLP در خوشی چهارم
۱۱۱	جدول ۴-۳۳- نتایج به دست آمده از مدل‌سازی شبکه‌ی عصبی RBF در خوشی چهارم
۱۱۳	جدول ۴-۳۴- مشخصات متغیرهای مورد استفاده در مدل‌سازی با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره در خوشی پنجم
۱۱۴	جدول ۴-۳۵- نتایج آنالیز رگرسیونی در خوشی پنجم
۱۱۴	جدول ۴-۳۶- نتایج به دست آمده از انواع ضرایب در دو مدل رگرسیونی در خوشی پنجم
۱۱۴	جدول ۴-۳۷- ضرایب رگرسیونی در دو مدل رگرسیونی در خوشی پنجم
۱۱۵	جدول ۴-۳۸- نتایج مدل‌سازی با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره در خوشی پنجم
۱۱۶	جدول ۴-۳۹- نتایج به دست آمده از مدل‌سازی شبکه‌ی عصبی MLP در خوشی پنجم
۱۱۸	جدول ۴-۴۰- نتایج به دست آمده از مدل‌سازی شبکه‌ی عصبی RBF در خوشی پنجم
۱۲۰	جدول ۴-۴۱- نتایج خواص شیمیایی آب توسط نرم‌افزار AQqa در چاههای مورد بررسی
۱۲۱	ادامه جدول ۴-۴۱- نتایج خواص شیمیایی آب توسط نرم‌افزار AQqa در چاههای مورد بررسی
۱۲۳	جدول ۴-۴۲- مناطق مورد بررسی از نظر کیفیت آب شرب
۱۲۴	جدول ۴-۴۳- نتایج مربوط به بررسی کیفیت آب از نظر کشاورزی براساس شاخص SSP

۱۴۵	جدول ۴-۴- مشخصات متغیرهای مورد استفاده در مدل سازی با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره در شبیه سازی کیفی آبخوان
۱۴۶	جدول ۴-۵- نتایج آنالیز رگرسیونی در شبیه سازی کیفی آبخوان
۱۴۶	جدول ۴-۶- نتایج به دست آمده از انواع ضرایب در مدل رگرسیونی در شبیه سازی آبخوان
۱۴۶	جدول ۴-۷- نتایج مدل سازی در بخش آموزش و تست مدل رگرسیون چند متغیره در شبیه سازی کیفی آبخوان
۱۴۸	جدول ۴-۵۳- نتایج شبیه سازی کیفی آبخوان با استفاده از مدل شبکه عصبی MLP
۱۵۰	جدول ۴-۴۹- نتایج شبیه سازی کیفی آبخوان با استفاده از مدل شبکه عصبی RBF
۱۶۴	جدول ۵-۱- مدل نهایی سری زمانی به همراه پارامترها و آماره‌ی آکائیک (AIC)
۱۶۵	جدول ۵-۲- نتایج کلی عملکرد سه مدل به کار رفته در شبیه سازی عمق آب در خوشی اول
۱۶۶	جدول ۵-۳- نتایج کلی عملکرد سه مدل به کار رفته در شبیه سازی عمق آب در خوشی دوم
۱۶۸	جدول ۵-۴- نتایج کلی عملکرد سه مدل به کار رفته در شبیه سازی عمق آب در خوشی سوم
۱۶۹	جدول ۵-۵- نتایج کلی عملکرد سه مدل به کار رفته در شبیه سازی عمق آب در خوشی چهارم
۱۷۰	جدول ۵-۶- نتایج کلی عملکرد سه مدل به کار رفته در شبیه سازی عمق آب در خوشی پنجم
۱۷۳	جدول ۵-۷- نتایج کلی عملکرد سه مدل به کار رفته در شبیه سازی کیفی آبخوان

فهرست شکل‌ها

صفحه	عنوان
۲۶	شکل ۱-۳- نقشه‌ی موقعیت منطقه‌ی مورد مطالعه
۳۴	شکل ۲-۳- نقشه‌ی زمین‌شناسی منطقه‌ی مورد مطالعه
۳۹	شکل ۳-۳- موقعیت پیزومترهای دشت کاشان و چاههای بهره‌برداری در اسفندماه ۱۳۸۹
۴۰	شکل ۴-۳- نقشه‌ی هم عمق سطح آبخوان دشت کاشان در اسفندماه ۱۳۸۹
۴۲	شکل ۵-۳- نقشه‌ی هم تراز سطح آب زیرزمینی (نسبت به سطح دریا) در اسفندماه ۱۳۸۹
۴۳	شکل ۶-۳- نقشه‌ی هم ضخامت لایه‌ی آبدار (بهار ۱۳۸۹)
۴۴	شکل ۷-۳- هیدروگراف واحد دشت کاشان از مهر ۶۹ تا مهر ۸۹
۴۶	شکل ۸-۳- موقعیت رودخانه‌های محدوده‌ی کاشان
۴۶	شکل ۹-۳- تعداد چاه حفر شده در هر سال در دشت کاشان
۴۹	شکل ۱۰-۳- تخلیه‌ی تجمعی سالانه از آبخوان کاشان
۵۸	شکل ۱۱-۳- نمایی از آموزش شبکه‌ی عصبی مصنوعی با روش با ناظر
۵۹	شکل ۱۲-۳- نمایی از شبکه‌ی عصبی شعاعی با یک نرون، ۳ ورودی و ۱ خروجی
۶۰	شکل ۱۳-۳- نمایی از یکتابع محرك خطی
۶۶	شکل ۱۴-۳- نمایی از تابع تبدیل شعاعی
۷۱	شکل ۱۵-۳- نمودار پایپر
۸۶	شکل ۱-۴- نمودار عمق شبیه‌سازی شده و عمق واقعی با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره در خوش‌هی اول
۸۸	شکل ۲-۴- عمق شبیه‌سازی با استفاده از شبکه‌ی عصبی MLP و عمق واقعی در خوش‌هی اول
۹۰	شکل ۳-۴- عمق شبیه‌سازی شده با استفاده از شبکه‌ی عصبی RBF و عمق واقعی در خوش‌هی اول
۹۳	شکل ۴-۴- عمق شبیه‌سازی شده با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره و عمق واقعی در خوش‌هی دوم
۹۵	شکل ۵-۴- عمق شبیه‌سازی شده با استفاده از مدل MLP و عمق واقعی در خوش‌هی دوم
۹۷	شکل ۶-۴- عمق شبیه‌سازی شده با استفاده از مدل RBF و عمق واقعی در خوش‌هی دوم
۱۰۰	شکل ۷-۴- عمق شبیه‌سازی شده با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره و عمق واقعی در خوش‌هی سوم
۱۰۲	شکل ۸-۴- عمق شبیه‌سازی شده با استفاده از مدل MLP و عمق واقعی آب در خوش‌هی سوم
۱۰۴	شکل ۹-۴- عمق شبیه‌سازی شده با استفاده از مدل RBF و عمق واقعی آب در خوش‌هی سوم
۱۰۸	شکل ۱۰-۴- عمق شبیه‌سازی شده با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره و عمق واقعی آب در خوش‌هی چهارم
۱۱۰	شکل ۱۱-۴- عمق شبیه‌سازی شده با استفاده از مدل MLP و عمق واقعی آب در خوش‌هی چهارم
۱۱۲	شکل ۱۲-۴- عمق شبیه‌سازی شده با استفاده از مدل RBF و عمق واقعی آب در خوش‌هی چهارم

- شکل ۱۳-۴- عمق شبیه‌سازی شده با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره و عمق واقعی آب در خوشه‌ی پنجم ۱۱۵
- شکل ۱۴-۴- عمق شبیه‌سازی شده با استفاده از مدل MLP و عمق واقعی آب در خوشه‌ی پنجم ۱۱۷
- شکل ۱۵-۴- عمق شبیه‌سازی شده با استفاده از مدل RBF و عمق واقعی آب در خوشه‌ی پنجم ۱۱۹
- شکل ۱۶-۴- نمودار شولر برای مناطق مورد بررسی در آبخوان کاشان ۱۲۳
- شکل ۱۷-۴- نمودار ویل کاکس برای بررسی کیفیت آب کشاورزی ۱۲۵
- شکل ۱۸-۴- نمودار پایپر برای نمونه‌ی آب بدیع آباد سن سن در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۲۶
- شکل ۱۹-۴- نمودار دوره برای نمونه‌ی آب بدیع آباد سن سن در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۲۶
- شکل ۲۰-۴- نمودار استیف برای نمونه‌ی آب بدیع آباد سن سن در سال‌های ۱۳۸۹-۹۰ ۱۲۶
- شکل ۲۱-۴- نمودار پایپر برای نمونه‌ی آب تقی آباد در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۲۷
- شکل ۲۲-۴- نمودار دوره برای نمونه‌ی آب تقی آباد در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۲۷
- شکل ۲۳-۴- نمودار استیف برای نمونه‌ی آب تقی آباد در سال‌های ۱۳۸۹-۹۰ ۱۲۸
- شکل ۲۴-۴- نمودار پایپر برای نمونه‌ی آب چشممه‌ی سلیمانیه در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۲۸
- شکل ۲۵-۴- نمودار دوره برای نمونه‌ی آب چشممه‌ی سلیمانیه در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۲۹
- شکل ۲۶-۴- نمودار استیف برای نمونه‌ی آب چشممه‌ی سلیمانیه در سال‌های ۱۳۸۹-۹۰ ۱۲۹
- شکل ۲۷-۴- نمودار پایپر برای نمونه‌ی آب خرمدشت شادیان در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۳۰
- شکل ۲۸-۴- نمودار دوره برای نمونه‌ی آب خرمدشت شادیان در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۳۰
- شکل ۲۹-۴- نمودار استیف برای نمونه‌ی آب خرمدشت شادیان در سال‌های ۱۳۸۹-۹۰ ۱۳۰
- شکل ۳۰-۴- نمودار پایپر برای نمونه‌ی آب راوند در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۳۱
- شکل ۳۱-۴- نمودار دوره برای نمونه‌ی آب راوند در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۳۱
- شکل ۳۲-۴- نمودار استیف برای نمونه‌ی آب راوند در سال‌های ۱۳۸۹-۹۰ ۱۳۲
- شکل ۳۳-۴- نمودار پایپر برای نمونه‌ی آب سن سن در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۳۲
- شکل ۳۴-۴- نمودار دوره برای نمونه‌ی آب سن سن در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۳۳
- شکل ۳۵-۴- نمودار استیف برای نمونه‌ی آب سن سن در سال‌های ۱۳۸۹-۹۰ ۱۳۳
- شکل ۳۶-۴- نمودار پایپر برای نمونه‌ی آب شادیان - شادیان در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۳۴
- شکل ۳۷-۴- نمودار دوره برای نمونه‌ی آب شادیان - شادیان در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۳۴
- شکل ۳۸-۴- نمودار استیف برای نمونه‌ی آب شادیان - شادیان در سال‌های ۱۳۸۹-۹۰ ۱۳۴
- شکل ۳۹-۴- نمودار پایپر برای نمونه‌ی آب فین کوچک در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۳۵
- شکل ۴۰-۴- نمودار دوره برای نمونه‌ی آب فین کوچک در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۳۵
- شکل ۴۱-۴- نمودار استیف برای نمونه‌ی آب فین کوچک در سال‌های ۱۳۸۹-۹۰ ۱۳۶
- شکل ۴۲-۴- نمودار پایپر برای نمونه‌ی آب فین در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۳۶
- شکل ۴۳-۴- نمودار دوره برای نمونه‌ی آب فین در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۳۷
- شکل ۴۴-۴- نمودار استیف برای نمونه‌ی آب فین در سال‌های ۱۳۸۹-۹۰ ۱۳۷
- شکل ۴۵-۴- نمودار پایپر برای نمونه‌ی آب لتحر در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰ ۱۳۸

- شکل ۴-۴۶- نمودار دوره برای نمونه‌ی آب لتحر در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰
- شکل ۴-۴۷- نمودار استیف برای نمونه‌ی آب لتحر در سال‌های ۱۳۸۹-۹۰
- شکل ۴-۴۸- نمودار پایپر برای نمونه‌ی آب محمدآباد در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰
- شکل ۴-۴۹- نمودار دوره برای نمونه‌ی آب محمدآباد در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰
- شکل ۴-۵۰- نمودار استیف برای نمونه‌ی آب محمدآباد در سال‌های ۱۳۸۹-۹۰
- شکل ۴-۵۱- نمودار پایپر برای نمونه‌ی آب مزرعه‌ی محمدآباد در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰
- شکل ۴-۵۲- نمودار دوره برای نمونه‌ی آب مزرعه‌ی محمدآباد در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰
- شکل ۴-۵۳- نمودار استیف برای نمونه‌ی آب مزرعه‌ی محمدآباد در سال‌های ۱۳۸۹-۹۰
- شکل ۴-۵۴- نمودار پایپر برای نمونه‌ی آب مشکات در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰
- شکل ۴-۵۵- نمودار دوره برای نمونه‌ی آب مشکات در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰
- شکل ۴-۵۶- نمودار استیف برای نمونه‌ی آب مشکات در سال‌های ۱۳۸۹-۹۰
- شکل ۴-۵۷- نمودار پایپر برای نمونه‌ی آب نصرآباد جیرویه در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰
- شکل ۴-۵۸- نمودار دوره برای نمونه‌ی آب نصرآباد جیرویه در سال‌های ۱۳۸۷-۹۰
- شکل ۴-۵۹- نمودار استیف برای نمونه‌ی آب نصرآباد جیرویه در سال‌های ۱۳۸۹-۹۰
- شکل ۴-۶۰- نمودار شبیه‌سازی شده‌ی کلر با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره و مقدار واقعی کلر
- شکل ۴-۶۱- نمودار غلطت شبیه‌سازی شده‌ی کلر با استفاده از مدل شبکه‌ی عصبی MLP و غلطت واقعی کلر
- شکل ۴-۶۲- نمودار غلطت شبیه‌سازی شده‌ی کلر با استفاده از مدل شبکه‌ی عصبی RBF و غلطت واقعی کلر
- شکل ۴-۶۳- نقشه‌ی جهت آب زیرزمینی آبخوان کاشان در مهرماه ۱۳۶۹
- شکل ۴-۶۴- نقشه‌ی جهت آب زیرزمینی آبخوان کاشان در مهرماه ۱۳۷۹
- شکل ۴-۶۵- نقشه‌ی جهت آب زیرزمینی آبخوان کاشان در مهرماه ۱۳۸۹
- شکل ۴-۶۶- نمایی از پیشروی مرز دریاچه‌ی نمک در طول سال‌های ۲۰۰۵، ۲۰۰۸ و ۲۰۱۱ بروی سنجنده ETM⁺ ماهواره‌ی لندست
- شکل ۴-۶۷- نقشه‌ی هم مقاومت مخصوص ظاهری برای خط جریان ۳۰۰ متر
- شکل ۴-۶۸- نقشه‌ی هم مقاومت ظاهری برای خط جریان ۴۰۰ متر
- شکل ۴-۶۹- نقشه‌ی هم مقاومت ظاهری برای خط جریان ۶۰۰ متر
- شکل ۴-۷۰- نقشه‌ی هم مقاومت ظاهری برای خط جریان ۸۰۰ متر
- شکل ۴-۷۱- نقشه‌ی هم مقاومت ظاهری برای خط جریان ۱۰۰۰ متر
- شکل ۴-۷۲- نمایی از شبه مقطع پروفیل شماره‌ی ۳۶ (شبه مقطع طولی)
- شکل ۴-۷۳- نمایی از شبه مقطع پروفیل شماره‌ی ۱ (پروفیل عرضی)
- شکل ۴-۷۴- نمایی از شبه مقطع پروفیل شماره‌ی ۱۰ (شبه مقطع عرضی)
- شکل ۴-۷۵- نمایی از شبه مقطع پروفیل شماره‌ی ۲۰ (شبه مقطع عرضی)

- ۱۶۱ شکل ۴-۷۶- نمایی از شبه مقطع پروفیل شماره‌ی ۳۰ (شبه مقطع عرضی)
- ۱۶۲ شکل ۴-۷۷- نقشه‌ی مرز آب شور با استفاده از مطالعات ژئوکتریک در دشت کاشان
- ۱۶۳ شکل ۵-۱- نمودار حساسیت خروجی مدل انتخابی نسبت به پارامترهای ورودی در خوشه‌ی اول
- ۱۶۴ شکل ۵-۲- نمودار حساسیت خروجی مدل انتخابی نسبت به پارامترهای ورودی در خوشه‌ی دوم
- ۱۶۵ شکل ۵-۳- نمودار حساسیت خروجی مدل انتخابی نسبت به پارامترهای ورودی در خوشه‌ی سوم
- ۱۶۶ شکل ۵-۴- نمودار حساسیت خروجی مدل انتخابی نسبت به پارامترهای ورودی در خوشه‌ی چهارم
- ۱۶۷ شکل ۵-۵- نمودار حساسیت خروجی مدل انتخابی نسبت به پارامترهای ورودی در خوشه‌ی پنجم

فصل اول

مقدمہ و کلیات